

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa Nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł. Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca, lub od 1 lipca do końca grudnia, ówczerozeczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza. Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonosów; we Francji w Paryżu wyłącznie agencya p. A d a m a, Carrefour de la Croix Rouge 2.

Zaproszenie do przedpłaty.

Przedpłata na „Gazetę Lwowską” wynosi cadorocznie w miejscu (od 1 stycznia do końca grudnia) 12 zł., pocztą 16 zł.; półrocznie (od 1 stycznia do końca czerwca) w miejscu 6 zł., pocztą 8 zł.; ćwierćrocznie (od 1 stycznia do końca marca) w miejscu 3 zł., pocztą 4 zł.; miesięcznie (od 1 do końca każdego miesiąca) w miejscu 1 zł., pocztą 1 zł. 35 ct.

Prenumeratorem cało- i półroczni (którzy prenumerują od 1 stycznia do końca grudnia, lub od 1 stycznia do końca czerwca) otrzymują „Przewodnik naukowy i literacki” dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” bezpłatnie; ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą: pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje rocznie 4 zł., półrocznie 2 zł., ćwierćrocznie 1 zł.

W celu ustalenia nakładu prosimy o wczesne nadsyłanie prenumeraty.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 20 grudnia.

Większość konserwatywna senatu francuskiego może już po raz ostatni zrobić użytek z swojej przewagi, wstawiając wbrew uchwałom Izby deputowanych znaczną kwotę do budżetu ministerstwa wyznań. Wskutek tego Izba musi być zwołana przed końcem grudnia. Tym razem republikanie nie będą zapewne jak dawniej spierać się o to, czy senat ma prawo wstawiania kwot wykreślonych, lecz zgodzą się na zmiany w przekonaniu, że już po styczniu sami będą panami w senacie,

jak są dziś panami w Izbie. Niewygodnie to wprowadzić przerywać sobie ferie i wracać na jedno lub dwa posiedzenia do Paryża, ale deputowani francuscy mogą znieść tę niewygodę, bo właściwie cała sesja ubiegła była tylko feriami. Lenistwo parlamentarne nigdzie tak nie kwitnie, jak w dzisiejszej republikańskiej Izbie deputowanych. Na dwóch sesjach ostatnich nie załatwiono ani jednej prawdziwie wielkiej i trudnej sprawy ustawodawczej lub administracyjnej lecz urządzono sobie formalną zabawkę z unieważnienia wyborów konserwatywnych.

Senatorowie konserwatywni długo zaprzeczali, jakoby wybory z 5 stycznia musiały wypaść w duchu republikańskim, ale obliczywszy się lepiej z szanami sami dziś przyszli do przekonania, że inaczej stać się nie może. To też jeden z wybitniejszych senatorów konserwatywnych apelował już na posiedzeniu do mniejszości republikańskiej, aby inaczej gospodarowała, gdy wkrótce w większość się zmieni.

Zadnej na razie nie ma nadziei, żeby marszałek Mac Mahon przed rozstrzygnięciami wyborami z 5 stycznia próbował jeszcze raz wydrzeć Francję z rąk Gambetystów, jak to uczynił 16 maja 1877. Pomysł jednak taki i decyzja mogą być dziełem jednej chwili a jak wiadomo chwiejny naczelnik Francji powoduje się często tem, do czego nakłoniła go jakaś osobistość wpływowa w ostatniej chwili. Kto wie zatem, czy to, co dziś jeszcze wydaje się wprost niemożliwym, nie stanie się w ciągu nocy faktem dokonanym. I Simon nie przypuszczał 15 maja 1877 r. wiec zór, że nazajutrz rano zostanie tak po żołniersku spędzony z fotelu ministeryalnego.

Jeżeli za kilka tygodni obie Izby francuskie staną się republikańskimi, to wkrótce przekonamy się, czy naj-

większy mąż stanu trzeciej republiki i jeden z największych mężów stanu Francji w ogóle, Thiers, miał rację stawiając słynne twierdzenie: *la republique sera conservatrice, ou elle ne sera pas*. Dotąd sam Gambetta uważał to zdanie za dyrektywę polityczną dla swojego stronnictwa, ale więcej niż powaga Thiersa mogła go do tego nakłaniać obawa, że dopóki senat jest w większości konserwatywnym i monarchicznym, dotąd trzeba się maskować na każdym kroku. Gdy ustąpi ta obawa, gdy Europa będzie świadkiem ciekawego widowiska, jak Izba wyższa zacznie współzawodniczyć z Izbą deputowanych w skłonności do radykalizmu, pokaże się, czy szczerym był dotąd dyktator parlamentarny Francji.

Ze konserwatyści tak spokojnie mówią dziś o blizkiem panowaniu republikańców w senacie, nie dowodzi to zupełnego ich upadku na duchu. Konserwatyści wyobrażają sobie, że do ich ostatecznego tryumfu potrzeba jeszcze tego, aby republikanizm Gambetty wszechwładnie zapanował w obu Izbach, aby zupełnie pofolgował swoim radykalnym zamiarom i doprowadziwszy wszystko do ostateczności, wywołał reakcyę w tej partyi, która choć dziś jest stanowczo republikańską, w chwili krytycznej poświęciłaby zapewne republikanizm dla porządku i spokoju społecznego. Dufaure jest głową tej frakcyi. Dziś stoi ona na czele, bo senat jest konserwatywny, bo sami Gambettyści nie chcieliby stanąć z tekami wobec takiego senatu. Zmiana senatu podkopie panowanie tej frakcyi, a po jej upadku stopniowo opanowywać zacznie radykalizm wszystkie pozycye. Chcąc zapobiedz tej konsekwencyi, Gambetta nietylko musi wytrwać przy powyżej przytoczonym hasle Thiersa, lecz co ważniejsza, musi zaryzykować całą popularność swo-

ją wobec długo tłumionych zachcianek radykalnych towarzyszy swoich.

Sprawy krajowe.

(Krajowy zakład hipoteczny dla włościan.)

II.

P. Gorajski podniósł niezbędną potrzebę założenia instytucji hipotecznej dla posiadłości włościańskich, głównie ze względu na grasującą u nas lichwę, która wiedzie do coraz liczniejszych wywłaszczeń. Suma długów lichwiarskich nie jest tak znaczna, żeby ratunek był już niemożliwy. Lud wiejski rozporządza znacznym kapitałem pracy, więc jeżeli uzyska pożyczki na małe raty i na niski procent, pewnie wydobędzie się z długów lichwiarskich. Nowa instytucja hipoteczna nie może jednak ograniczyć się do udzielania pożyczek ludności włościańskiej. Tak szczypty zakres czynności nie wystarczyłby jej zwłaszcza w początku.

Dr. Rappaport postawił przedewszystkiem pytanie, czy nowa instytucja hipoteczna znajdzie się w położeniu lepszym niż dotychczasowe zakłady? Położenie jej będzie niezawodnie lepsze, gdyż liczyć może na ogólne poparcie i szybką pomoc przy ściąganiu należności. Nowa instytucja nie powinna jednak ograniczać się do udzielania pożyczek na hipotekę posiadłości włościańskich, gdyż po zaprowadzeniu ksiąg hipotecznych po gminach, hipoteka włościańskich i większych posiadłości stanowiłaby jedną kategorię. Nowy zakład kredytowy powinien oprócz czynności hipotecznych wciągnąć w swój zakres także inne operacye czyniące zadość rzeczywistym potrzebom kraju, mianowicie eskontować wexle nietylko towarzystw zaliczkowych, lecz także osób prywatnych. Jeżeli bank narodowy, na którym opiera się kredyt państwa, nie wyklucza eskontu, to nie powinien obawiać się tego zakład krajowy. Niebezpieczeństw wszelkie da się usunąć ścisłą instrukcyą jak w banku narodowym.

Hr. Russocki podziela zdanie, że nowa instytucja hipoteczna nie może ograniczać się do hipotek włościańskich, lecz powinna także objąć realności po miastach i miasteczkach. Natomiast nie należy wciągać jej na pole, na którym działa Towarzystwo

Echa Londyńskie.

Tryumf roastbeifu. Kuzynek Jonathan jako nieubłagany rywal. Interesa pani *squirrowej*. Boże Narodzenie. Jemioła i calusy. Karnawał na lodzie. Posępne cienie. Lichwa. *Tout comme chez nous*. Bankruetwa. *Eldorado* złodziejskie. Upadek parlamentarny. Półgłówek Madden. *Fourchambault*. Sport Śp. White-Melleville.

(Dokończenie)

Dziwny to kraj ta Anglia. Gentleman z pozorami wielkiego spekulanta posyła swój wexsel do banku i eskontuje go na cztery od sta rocznie. Te pieniądze rzuci w spekulacye indyjskie, egipskie, południowo-amerykańskie; podwoi albo straci; znajdzie dalszy kredyt a tani; gdy upadnie naresze, wierzyciele przyjmą parę szylingów za każdy funt należności, i zostawia mu zasób do nowych przedsięwzięć. Ale t. z. niższe, średnie stany, nie mówią już o ludzich żyjących z pracy rąk, pasują się z trudnościami kredytowemi, które błędnie tylko własnemu krajowi przypisujemy. Pójdźcie do lepszych banków londyńskich, żeby włożyć w depozyt mierną sumkę — żądajcie stu funtów na doskonałą ale dobrą hypotekę, choćby na fant nana-calny — ileż to trudności będą robili, ile poręczeń zażądają, jak każą płacić dwa i trzy od sta na miesiąc! *Tout comme chez nous*.

Trudno uwierzyć, przypatrując się trybowi interesów n. p. w Clarksell, gdzie mieszkałem długo, i gdzie wyrób zegarków założył swą stolicę, jakie brzemień lichwy dźwigają drobną fabrykanci w kraju, gdzie boga-

cze nie wiedzą, co począć z kapitałami! Cały system ekonomiczny w Anglii zmierza do takiego stanu. Wszystko pomaga, aby bogactwa były rozdzielone najnierówniej. Wychodzą tu z zasady, że krajowi wiedzie się dobrze, gdy kilka tysięcy rodzin liczy mienie na krocie i miliony. Reszty ludzi używa się jak kotłów parowych — starannie, nie żałując im węgla w postaci obfitej strawy i ciepłej odzieży, a nawet rozrywek dla zdrowia, aby ich muszkuly produkowały jak najwięcej. Ale w czasach złej produkcyi, kiedy nikt nie kupuje wyrobów, jak teraz n. p., co ztąd wynika? Ile razy zastanowię się nad smutnym obrazem dzisiejszego zastoju przemysłowego w Anglii, przychodzi mi także na myśl, że wypada brać i naśladować bardzo ogólnie dogmaty ekonomiczne, które tu uchodzą za nieomyłne drogi do narodowego szczęścia — owe zasady, które stworzył Adam Smith, dopełnili Ricardo i Mill, powtórzyli nam Bastiat i Chevalier. Żądałbym donioślejszego hasła okrom definicyi, że zdrowa ekonomia społeczna nie ma ważniejszego zadania, nad utworzenie największej ilości bogactwa z jak najmniejszą ofiarą pracy, a jedynym bodźcem produkcyi jest dobre pojęty interes własny.

Mówiąc o zastoju, podnieść nie zaszkodzi, że upadanie wielkich domów i pewnych gałęzi przemysłu idzie swym torem, nie nagłe, ale statecznie. W Glasgowie, Szeffieldzie, południowej Wallii i w okolicach głównie zawisłych od żelaznego przemysłu, doskwiera największa nędra. Rolnictwo także cierpi. Widzimy z tego powodu fenomen, którego przed rokiem jeszcze trudno się było spodziewać w Anglii, apostołce wolnej wymiany. Budzi się tu i organizuje stronnictwo protekeyonistów, a jego głos, chociaż potępiany i wyszydzany przez ludzi u steru, ośmiela się. Tutejsi protekeyoniści utrzymują, że zasada

wolnej wymiany jest bezwzględnie słuszną i piękną, ale tylko wtedy praktyczną, jeżeli cały świat ją przyjął. Gdy Ameryka zasypuje Chiny, Indye i sam Manchester perkałem, gdy Belgia posyła szyny kolejowe do Szeffieldu, Westalia ruguje węgiel angielski z kontynentu, Hiszpania obarcza wyroby brytańskie cłem, którego nie nakłada na Francuzów, wtedy, mówią oni, wypada wyrzec się pięknej doktryny i karać wykraczające narody podobnem cłem na ich przywóz do Anglii. Zasady wolnohandlowe zakorzeniły się tu zbyt silnie i przyniosły zaudatowane korzyści, aby ta agitacya mogła wpłynąć na prowadawców, chyba że zastój dzisiejszy przybierze rozmiar klęski narodowej.

Z wielkich upadłości ostatniego miesiąca, jak n. p. banku południowej Wallii, którego depozyta wynoszą około 4 milionów funtów, wspomnę tylko o ruinie banku kaledońskiego czyli północno-szkockiego, który musiał zamknąć swe podwoje z powodu, że przypadkiem posiadał akcyę — tylko cztery — niecnego banku w Glasgowie, którego upadek opisałem poprzednio. Żeby pokryć olbrzymi deficyt tego zakładu kredytowego, wywłaszczają akcyonaryuszów, a więc i bank kaledoński. Z zwykłą gotowością Anglików do składek, zebrano już przeszło 30.000 funtów szterlingów na rzecz biednych akcyonaryuszów. Ci tymczasem, co korzystali z oszustw w Glasgowie, używają przyjemnego, hiszpańskiego klimatu, bo Hiszpania nie wydawała dotąd zbiegów przed prawem. Przed kilku tygodniami podpisał jej rząd traktat ekstradycyjny z Anglią, a z Nowym Rokiem raj dla rzeźmieszków angielskich zostanie zamknięty. Prawie każde kąpielowe miasto hiszpańskie posiada kolonię, złożoną z ludzi żyjących zwykle po pańsku, którzy będą teraz musieli wynieść się do Południowej Ame-

ryki. Wyobraźcie sobie okręt odpływający z Kadyksu z kilkuset pasażerami w tym rodzaju. Miła kompania, nie prawda?

Podczas gdy kreślę tę pogadankę o przygotowaniach świątecznych i bankierskich tarapatkach, o kilkaset kroków od mego pomieszkania snuje się długa, nudna, walna rozprawa parlamentarna. Nie lękajcie się, żebym zamierzał streścić ją w Echach. Jej rezultat łatwo przewidzieć. Skończy się, jak tyle przeszłorocznych sporów się skończyło. Skrajne skrzydło opozycyi i osobiści przyjaciele pana Gladstone'a będą głosowali przeciw udzieleniu rządowi środków na wojnę afganijską z dochołu indyjskiego, falanga konserwatywna przegłosuje ich w stosunku 2 : 1, a umiarkowani wigowie opuszczą izbę przed samem głosowaniem. Hartington, Granville itp. mężowie stanu są patryotami, nawet gdy wiedzą opozycyę, i patrzą na Anglię nie jak na parafię, niemającą związku z resztą świata, lecz jako na kosmopolityczne mocarstwo.

Zwróćcie tylko waszą uwagę na moralną stronę terażniejszego życia parlamentarnego. Od kiedy pamiętam to wielkie zgromadzenie, ów wzór, z którego wszystkie kraje czerpią przykład — widzę, że zapada na brak ducha i krwi. Jest to dziwne zjawisko, a z niego wypływa niejeden błąd w polityce angielskiej. W Westminsterze brakuje teraz ludzi z głową. Weterani usuwają się lub wymierają, a z młodszych nikt nie umie dźwignąć opuszczonej potęgi. Wszyscy wieley mowcy w terażniejszej Izbie dźwigają sześć, nawet siedm krzyżyków na barkach. Ludzie, po których obiecywano sobie wiele, zawiedli nadzieje narodu. Prawie cały talent krasomowczy należy do opozycyi, ale opozycya jest zbiorem kilku stronnictw, różniących się kardynalnie w ważnych zasadach, a związanych tylko wspólną nienawiścią ku torysom i chęcią zdoby-

kredytowe ziemskie t. j. na większe posiadłości. Towarzystwo to bowiem udziela pożyczek pod tak przystępnymi warunkami, a posiada tak znaczny fundusz rezerwowi, że nowa instytucja nie wytrzymałaby z niem konkurencyi. Eskontowanie woxli prywatnych byłoby niebezpieczną operacją dla kredytu nowego zakładu.

P. H. K i e s z k o w s k i podniósł trudności, jakie łączą się ze sprawą założenia instytucji hipotecznej dla posiadłości włościańskich. Trudności te nie mogą odstręczać, ale nie należy o nich zapominać. O potrzebie nowej instytucji nie wątpi żaden członek ankiety, więc możnaby już zastanowić się nad sposobem wykonania myśli. Przy założeniu instytucji hipotecznej dla posiadłości włościańskich trzeba się wystrzegać wytwarzania niepotrzebnej konkurencyi domowej z innymi zakładami, które czynią zadość potrzebom i z którymi nowy zakład nie mógłby wytrzymać konkurencyi. Dlatego więc nowa instytucja nie powinna ani obejmować większych posiadłości ani wdawać się w niepewne interesa eskontowe.

Dr. G n o i Ń s k i podniósł projekt ustanowienia niskiej stopy procentowej i niskich rat amortyzacyjnych, gdyż rolnictwo daje zaledwie 5 proc., a Galicya jest krajem rolniczym. Nowa instytucja hipoteczna nie powinna wdawać się w interesa eskontowe. Podczas ostatniej wielkiej katastrofy giełdowej galicyjskie listy zastawne nie zostały dotknięte klęską ogólną i owszem kupowano je chętniej niż przedtem, głównie dlatego, że Towarzystwo kredytowe ziemskie nie może eskontować woxli.

Dr. R a p p a p o r t przeciwnie podnosi, że eskontowanie woxli powinno wchodzić w zakres nowej instytucji. Trzeba tylko ułożyć dobrą instrukcję, jak w banku narodowym, a eskontowanie woxli nie będzie żadnem niebezpieczeństwem. W ten sposób nowa instytucja mogłaby oddać znakomitą usługę handlowi i przemysłowi, których rozwój dobroczynnie oddziałaby na lud wiejski. Każda fabryka jest dobrodziejem dla ludu, bo ztamtąd dostanie on pieniędzy już nie na niski procent, lecz na własność.

P. K a c z k o w s k i występuje przeciw ostatniemu twierdzeniu dra. Rappaporta. Obecni kapitaliści stracili już u nas krocie na zakładaniu fabryk, które utrzymać się nie mogły. Więc jakżeź radzić można o tem, żeby nowa instytucja zdołała wytworzyć przemysł i handel.

Hr. Henryk Wodzicki zwrócił uwagę na niektóre kwestye niedotknięte w toku dyskusji. Chodzi także o to, czy nowy zakład hipoteczny ma być krajowym, t. j. funduszami krajowemi założonym, czy tylko zakładem poddanym pod opiekę i kontrolę Wydziału krajowego. Mowca praktycznemi przykładami objaśnia, jak wielkie trudności mają do pokonania obecnie istniejące zakłady kredytowe przy ściąganiu należytości. Z tego powodu koniecznie starać się trzeba o to, aby nowy zakład uzyskał prawo ściągania swoich należytości w drodze politycznej egzekucyi.

Marszałek J. Ex. hr. Ludwik Wodzicki mniema, że uzyskanie politycznej egzekucyi byłoby możliwem dla zakładu, który stawia sobie za zadanie nieść pomoc publicz-

na ludności narażonej na zupełny upadek ekonomiczny. Ankieta może zatem w dalszych obradach wyjść z tego założenia, że uszkania zostanie egzekucya polityczna dla należytości krajowego zakładu hipotecznego.

Na tem skończyła się ogólna dyskusya. Ankieta poruczyła trzem członkom ułożenie pytań, któreby obejmowały kwestye w ogólnej rozprawie podniesione a zarazem zawierały wskazówki co do charakteru i zakresu nowej instytucji hipotecznej. Postawiono pytań dwanaście i nad niemi toczyła się rozprawa dnia 17 b. m. rano i po południu. O tej rozprawie i powziętych uchwałach podamy sprawozdanie w dalszym artykule.

Rada państwa.

**** Wi e d e Ń**, 18 grudnia (*Korespond. Gazety Lwowskiej*). — Na dzisiejszem posiedzeniu Izby poselskiej załatwiono jeden tylko przedmiot, ustawę o prowizoryum budżetowym na pierwszy kwartał r. 1879. Inne sprawy, jako to ustawa o przedłużeniu prawomocności ustawy wojskowej i traktat berliński, nie mogły stanąć na porządku dziennym, bo sprawozdanie komisyjne nie gotowe. Posiedzenie było dość licznie zwiedzone; z członków rządu nieobecni byli prezes ministrów i minister rolnictwa; z Polaków świeżo przybyli pp. Horodyski, Petrowicz, Tyszkiewicz, Ujejski. Zagał posiedzenie prezes Rechbauer o godz. 11 min. 25.

Z ministerstwa handlu wniesiono projekt traktatu handlowego z Niemcami, który, ponieważ ma wejść w życie od dnia 1 stycznia r. 1879, zaraz w pierwszym czytaniu przekazano komisji ekonomicznej z poleceniem wczesnego rozpatrzenia i zdania sprawy bez dźwięku.

Miasteczko Jezierna powiatu Złoczowskiego petycjonuje o wyjednanie wczesnego orzeczenia w swej sprawie z właścicielem Jeziernia o pregrawacyę, dochodzącą 20.000 zł. m. k., toczącej się od lat 40tu; gmina Telacze o pozostawienie jej samodzielnego kapelanii.

Izba przystępuje do porządku dziennego, t. j. do obrad nad projektem o prowizoryum budżetowym na pierwszy kwartał r. 1879. Komisya budżetowa wnosi o uchwalenie projektu rządowego (zob. nr. 303 *Gaz. Lw.*) z wyjątkiem §. 3go, w którym rząd domagał się upoważnienia do wydania 20,000.000 zł. obligacyi na rentę złotą, celem pokrycia niedoboru pierwszego kwartału. Odmowne *voturn* swoje motywuje komisya w sposób następujący:

„Co się tyczy niedoboru w budżecie zwykłym, rząd w preliminarzu budżetowym oblicza go na cały rok na 15,307.740 zł.; powinny więc na pierwszy kwartał przypaść w okrażeń sumie 4 miliony. Zważyć jednak należy, że trzeba będzie dać administracyi finansowej fundusz na opędzenie w pierwszym kwartale nadzwyczajnych wydatków wojskowych z okoliczności okupacji Bośni i Hercegowiny. Ale preliminarz tych wydatków, wniesiony do delegacyi, oblicza je na pierwsze trzy miesiące na 13,823.000 zł., z których na kraje przedlitawskie przypada

9,482.578 zł. Ku obu przeto stronom, t. j. co do niedoboru pierwszego kwartału w budżecie zwykłym, jak i co do kwoty wydatków nadzwyczajnych na wojsko, dostatecznie zaradzi się przyzwoleniem owej operacyi kredytowej, której rząd domaga się w §. 4tym swojego projektu, t. j. wydaniem obligacyi na rentę papierową aż do wysokości 30,110.000 zł. Minister skarbu żąda wprawdzie wydania tych obligacyi celem spłacenia kapitałów płatnych w r. 1879, tytułem umorzenia długu publicznego, ale kapitały te czynią w całym roku tylko 18,364.200 zł., z których na pierwszy kwartał przypada nawet tylko coś ponad 2 miliony; pozostanie przeto ministrowi z operacyi kredytowej, dokonanej za pomocą obligacyi na rentę papierową, blisko 16 milionów na pokrycie owego niedoboru pierwszego kwartału i wydatków okupacyjnych“.

W rozprawie ogólnej pierwszy zabiera głos p. F u x, który mniema, że właściwie należałoby weale nie przyzwalać budżetowi rządowi prowizorycznemu, ogranicza się jednak na wniosek, aby przyzwolono mu budżet prowizoryczny na jeden miesiąc. Ministerstwu Hohenwartu także tylko miesięcznie przyzwalało budżet, a wszakże dziś sytuacya jest podobna, bo tylko stronictwu prawno-politycznemu i federalistom rząd przyznaje rację stanu. Przyzwolenie budżetu prowizorycznego na trzy miesiące, jak chce rząd i komisya, mogłoby nasuwać domniemanie, jakobyśmy godzili się na obecny stan polityczny, a pod tym względem nawet pozorom unikać nam należy. Przyzwolenie budżetu prowizorycznego na jeden tylko miesiąc przyczyniłoby się do przyspieszenia nominacyi nowego gabinetu.

P. K r o n a w e t t e r uznaje wywody propinanta, ale nie godzi się na konsekwencye; bo jedyną konsekwencyą naturalną jest nie przyzwolić dymisyonowanemu gabinetowi ani grosza. W tym duchu też mowca będzie głosił. A dalej krytykuje przytoczone powyżej motywa komisji budżetowej, wedle których z emisji obligacyi na umorzenie długu mają być pokryte inne jeszcze wydatki. Takiego *revirement* ustawy nie dopuszczają. Komisya budżetowa przeto postępuje niekonstytucyjnie i zniewala ministra skarbu do postępowania nieprawnego.

P. S c h ö n e r e r o s w i a d e c z a się przeciw przyzwoleniu jakiegokolwiek budżetu, przypominając, że on temu rządowi od lat kilku ani grosza nie przyzwalał. Miał zaś słuszne tego przyczyny; słuszność ich dziś się pokazuje, gdy rząd ten stopniowo doprowadził nas do najzupełniejszego skolatanego stanu finansów. Skutkiem tego w niemieckich prowincjach naszych coraz głośniej a głośniej odzywa się wołanie: „Obyśmy raz już należeli do Rzeszy niemieckiej!“ (*Głosy: oho! oho!*) Tak jest, to jest fakt! (*Głośniejsza wrzawa: oho! oho!*) Powtarzam: w prowincjach naszych niemieckich coraz głośniej a głośniej odzywa się wołanie: „Abyśmy nakoniec już wcieleni zostali do Rzeszy niemieckiej (*wielka wrzawa: oho! oho!*) byśmy się pozbyli w ten sposób nędzy finansowej, Bośni i jej zwolenników“. Mojem zdaniem przeto dopóki ten rząd istnieje, ludność powinna nie płacić podatków, a jeśli Izba je przyzwala —

mówię to dla ulicy — natenczas ludność powinna je płacić tylko sposobem egzekucyi. Zwykło się mówić: „Co się psuje w państwie duńskiem“, ale w Austrii wszystko się psuje. Ponieważ zaś Węgrzy na nowo uszczęśliwieni zostali gabinetem Tiszy, więc i my może będziemy uszczęśliwieni na nowo gabinetem Auersperga — wobec czego mowca wynurza życzenie, aby gabinet stanowiący dostał dymisyję i aby rozwiązano tę Izbę, która także ponosi winę sytuacji dzisiejszej.

Minister skarbu Pretis: Chodzi tu tylko o to, aby tok spraw publicznych nie doznał przerwy lub przeszkody, a w tym celu potrzeba prowizoryum budżetowego co najmniej na trzy miesiące. Wszystkie emisye jakich potrzeba, musiałyby inaczey powtarzać się co miesiąc, a tego nie z stanowiska rządu, lecz z stanowiska administracyjnego zalecić nie mogę. Zalecam przeto wniosek komisyi. Kto zna stosunek naszych dochodów do rozchodów, wie, że zwłaszcza w pierwszych miesiącach wydatki są znacznie większe od dochodów. Szczególniej stosuje się to do dwu pierwszych miesięcy. Administracya wojskowa także musi posiadać odrazu sumę znaczniejszą, aby mogła zawierać kontrakty korzystniejsze. Nawet w latach, w których budżet cały poprzednio już był uchwalony, większa część operacyi finansowych, obliczonych na cały rok, bywała dokonana zaraz na początku roku. Zalecam przeto wniosek komisyi.

P. O b e n t r a u t odpowiada S ch ö n e r e r o w i; przyznaje, że jest między ludnością zaniepokojenie, ale źródłem tego jest jedynie kwestya wschodnia. Ludność niemiecka nie pragnie aneksyi do Niemiec, owszem obawia się, że polityka hr. Andrassego nie jest austriacka, nie jest dynastyczna i prowadzi do zniszczenia pożyteczności Niemiec na niemieckie prowincye Austrii i zachcianek węgierskich, mających na celu oderwanie się od Austrii. Co do samego prowizoryum budżetowego, mowca oświadcza się za jednością sięcznem.

Sprawozdawca komisji p. D u m b a nie myśli zapuszczać się w wywody polityczne, bo do tego nadarzy się inna sposobność; tylko S ch ö n e r e r o w i odpowiadając, przyznaje, że jest zaniepokojenie i nęda między ludem, który mimo to nie przestaje być patriotycznie usposobionym. (*Bravo! Bravo!*) W imieniu tego ludu mowca protestuje przeciw wyrazom S ch ö n e r e r a (*Bravo! Bravo!*)

Przystąpiwszy po głosowaniu, w którym przeciwko kilkunastu głosom z lewicy uchwalono wzięcie wnioski komisji pod obrady szczegółowe, do tychże obrad, odrzucono przy §. 1szym wniosek p. F u x a o prowizoryum jednomiesięcznem a resztę ustawy uchwalono bez dyskusyi, poczem zaraz załatwiono rzecz całą w trzecim czytaniu.

Nakoniec na wniosek p. H e r b s t a uchwalono, że do komisyi ekonomicznej podczas obrad nad traktatem handlowym z Niemcami wszyscy posłowie mają mieć dostęp.

Koniec posiedzenia o godz. 10 min. 10. Następnego dnia na porządku dziennym ustawa o przedłużeniu prawomocności ustawy wojskowej.

cia władzy. Stronictwo u steru, aczkolwiek karne i jednolite, cierpi znowu na inną wadę. Terysi od dawna nie posiadają talentów i wiedzy w swem gronie, co łatwo wytlómaczyć pomnając, że sioła dostarczają główny zastrę konserwatywnych posłów. Dlatego to ludzie jak Disraeli, Stafford, Northcote, Smith itd. zajmują najwyższe stanowiska. Prawie wszyscy terażniejsi ministrowie, dla braku znakomitych zdolności, musieliby zadawała się w obozie wigów drugorzędnym miejscem. Zmieniwszy liberyę dla dostania władzy, nie mogli zmienić swej natury i poglądów. Przykład takiego wigu na czele torysów dawał lord Derby z niewielkim honorem i korzyścią dla narodu. Pełno takich jęgomosćców w parlamencie.

Ludzie bez przekonania, albo tający swe przekonania, nie posiadają odwagi. Ich rozumem stanu bywa pływienie z prądem opinii gminu, całą sztukę rządzenia pokładają w fortelach, jak domaće się, kiedy większa liczba wyborców się przychyli. Poświęcają wszystko dla zatrzymania teki lub dostania jej. Złąd widziący nowy symptom w polityce angielskiej — naczelny stronictw nie chcą przyjąć na siebie odpowiedzialności stanowczego wystąpienia, gdy się rozstrzygają najważniejsze pytania. W bieżącej debacie ani lord Hartington, wódz oficjalny opozycyi, ani nawet Gladstone nie wnieśli znanej nam poprawki, ale przedstawili zwykłym sobie trybem nieznaną światu figurę, p. Whitebread, który niyoty na własną rękę uderza na rząd. Gdyby desperacki manewr powiodł się, królowa mogłaby wezwać p. Whitebread do złożenia nowego gabinetu, co byłoby karieryką taktyki parlamentarnej. Musiałaby więc wezwać tych, którzy go używali jako narzędzie.

Wielu myślących Anglików martwi to

zamieranie ducha w Izbie niższej, ta lęklliwość mężów stanu w obstawianiu przy zasadach z męską otwartością. Nazywają tę rzecz „deteroracyą parlamentu“. W istocie, nie przedstawia on zbyt wesołego widoku podczas walnej rozprawy. Słyszałem ostatnią mowę Gladstone i kilka odpowiedzi. Mgła gęsta, londyńska, zalegała miasto. Ruch uliczny musiał ustać dla ciemności; ludzie pracowali przy lampach, gdy powinien być dzień biały. Podobna pomroka ogarnęła umysł słuchacza, próbującego wysiedzieć do końca sporu. Obfite potoki słów płynęły z ust bab w męskich ubiorach, ale zamiast zdań co przekonywują, apastrof co porywają, hasła, co narody budzą, słyssało się tylko osobiste usprawiedliwienia i zarzuty krętaetwa. Para pokątnych adwokatów londyńskich, stojących w imieniu dwu stron pieniaczych i nieczystych, używały podobnych kruczków oratorskich. Nikt nie zastanawiał się, ażali zawikłania dzisiejsze są objawem walki o hegemonię w Azyi między potężnemi mocarstwami. Uważając je w świetle wypadczku, którego zręcznie wyzyskanie może dać kilka kół wyborczych i zmienić stosunek stronictw w Izbie, wysilano swój mierny talent na zarzuty, że przeciwnicy są oszustami, i odbierano w zamian takie same komplementy. Kilku młodych olbrzymów, jak Pitt albo Walpole, zdałoby się teraz w parlamencie, a świat cały uczułby ich przybycie. Naród tutejszy myśli podobnie. Rozmawiałem w tych dniach z zagorzałymi liberałami, wszyscy wyrażali obrzydzenie nad drobiazgową, krętarską rozprawą. Przyjęli z zadowoleniem wiadomość, że Izba lordów potępiła tego rodzaju taktykę niepamiętą jeszcze większością Zdawaloby się, że widok tej lęklwej i niezręcznej debaty zaszkozi opozycyi przy wyborach, a tu dzieje się przeciwnie. Wczoraj n. p. wystąpiło konserwatywne Meldon,

przeciw rządowi, wybierając gladstonistę. Niechże kto zrozumie ten doktrynami ogólnopiony naród!

Zapewne doniósł już telegraf, w jaki sposób objawiła się w Anglii królóbójcza choroba, grasująca w Europie. Tutejszy objaw był dość łagodny i charakterystycznie angielski. Stary półgłówek Edward Byrne Madden uprzedził ministrów i sekretarza królowej listownie. „że dla poprawienia doli świata“ zamierza dopuścić się zamachu na zacną i niewinną matronę. Wsadzą go zapewne do domu obłąkanych, a kto wie, czy nie postąpiłby podobnie z nim, gdyby rzezczywiście targnął się na drogą narodowi osobę. Angliacy nie są pochojni do wiary, żeby takie czyny były dziełem stowarzyszeń spiskujących przy pełnych zmysłach, lub zasługujących na uwagę, jaką będą w innych krajach.

O teatrach nie wspomnę w dzisiejszej kronice, zamierzając opisać w osobnym, krótkim liście stan sztuki dramatycznej w Anglii. Nadmienię jednakże, że nieszczęśliwy Fourchambault, o który walczyły tu dwie partye, od kwartału na kształt Trojańczyków i Greków nad zwłokami Patroklusa, dostał się wreszcie na deski teatralne, ale tak zmieniony i umoralniony, że ojciec własny by go nie poznał. Nawet tytuł zmieniano na *Crisis*.

Pora wyścigów ustąpiła już przed szlachetniejszym sportem — dojeżdżania lisów. Chciałbym wam dać wyobrażenie, do jakich rezultatów umiejętne chowanie koni doprowadza w Anglii. Od kilku lat lord Falmouth trzyma prym w posiadaniu najszcześniejszej stajni. Nie jest ona liczną, a jej właściciel nigdy się nie zakłada, zadawalając się wygrywaniem nagród, wyznaczonych przez dzikiej-klubu. W roku bieżącym wygrał on

w ten sposób przeszło 38 000 funtów szterl. bez poniewierania honoru lub ryzykowania swej fortuny, lecz na podstawie zdrowego sadu w wyborze i trenowaniu koni. Potomstwo słynnego ogiera *Blair-Athola* bywa najszcześniejsze na arenach angielskich. W tym roku młodzień po *Blair-Athola* wygrał 26 000 funt. szt. w nagrodach, zakładów nie licząc.

Polowanie na lisy bywa niekiedy powodem smutnych wypadków; nie są one częste, jeżeli zważymy szaloną jazdę i skoki, które tu są w modzie. Angielscy panowie jeżdżą zbyt dobrze, aby spadali często. Przeciż spadł i zabił się w tym miesiącu jeden z najlepszych jeźdźców w Anglii, a co gorzej, jeden z jej najmilszych autorów, White Melville, który dowodząc tatarskim kontyngensem w Krymie, poznał i polubił Polaków. Major White-Melville służył w różnych strażach, polował we wszystkich klimatach, wglądał w zabawy romantycznych ludów, i był za możnym szlachcicem angielskim, zamiłowanym w sporcie, a równie zręcznym w siodle, jak nad manuskryptem. Jego powieści nosły też cechę zupełnej oryginalności. Bohaterowie rozmawiali konno, a oświadczały się przeskakując płoty, lub strzelając do tygrysów. Oko, umięjące podpatrzeć piękność przyrody, znajomość życia myśliwięgo i bujna wyobraźnia składały się na te przyjemne powieści. Nie raz się dziwię, że zamiast bledych, salonowych nowel z pod piór angielskich *blustrumpfów*, nasi liweranci tłumaczonych romansów nie umieją odszukać takich White-Melville'ów. Byłaby to przynajmniej nowa i zdrowa strawa dla wiejskich czytelników.

Londyn, 12 grudnia.

SYGURD WIŚNIOWSKI.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Z parlamentu francuskiego)

W dalszym ciągu posiedzenia 14 b. m. przy rozprawie szczegółowej nad budżetem na r. 1879 odrzucono poprawkę de Lorgerila, aby zmniejszono płace kilku dyplomatycznym agentom na Wschodzie, i przyjęto cały budżet ministerstwa spraw zagranicznych. Przy obradach nad budżetem ministerstwa spraw wewnętrznych poruszył de Larcy głośną sprawę zakazu publicznej procesy w Marsylii. Nawet podczas największego terroryzmu w r. 1793, mówił de Larcy, odbyła się taka procesja w skutek zarządzenia ówczesnego konstytucyjnego biskupa, który tę uroczystość przyłączył później swojej głowie. Od tego czasu usunięto ów zwyczaj, ale za czasów Thiersa, mimo zakazu mera, wprowadzono go napowrót w życie. Tym razem chciał mer zakazać procesję raz na zawsze i to wskutek nalegań jawnych wrogów religii, którzy katolicyzmem uważają za rzecz najniebezpieczniejszą. W tej mierze powołał się całkiem niesłusznie na konkordat, który interpretuje niewłaściwie. Następstwem tego było, że w czerwcu zerwano wianki, które upiękiono statuu biskupa Belzance'a, sam pomnik obrzucono kamieniami i chciano go obalić. Mowca ubolewa także, że nowemu biskupowi nie pozwolono wjechać do Marsylii ze zwykłą pompą i że w dniu zadusznym nie pozwolono proboszczowi spełnić funkcji kościelnych na emmentarzu pod pozorem, iż zachodzi obawa demonstracji ze strony inacej myślicy. Agenci policyjni nie chcieli pozwolić mieszkańcom Marsylii złożyć wieniec na grobach swych krewnych. Czyż nie jest to scena podobna do tych, jakie niegdys odgrywały się w katakumbach? Już wówczas powiedział Tertullian do przesławców nowej wiary: „Macie władzę, macie trybunę, macie sądy, pozostawcie nam przynajmniej nasze świątynie i groby!” (Bardzo dobrze z prawicy) Dnia 1 grudnia była rocznica ścięcia pewnego rebellanta (Gustawa Crémieux, żyda) w Marsylii. Daleko względnie postąpiono sobie z żydowskim okopiskiem niż z emmentarzem katolickim. Czyż to ma być konserwatywna republika, którą nam obiecują? Nie chcą twierdzić, że rząd patrzył chętnie na te ekscesy, ale ubolewam, że nie uczynił nic, aby im zapobiedz. Oby też rząd uwolnił nas od terroryzmu tych sekciarzy, tych uczniów Voltaire'a, po którym odziedziczyli wszystkie namiętności a nie odziedziczyli ducha jego. Katolicy marsylijscy mają zaufanie do senatu i żałują tylko, że nie mają w nim takiego obrońcy, jakim był niegdys dawny ich deputowany, Berryer. słynny z wymowy. (Oklaski z prawicy).

Minister spraw wewnętrznych de Marcère: Najpierw krótka uwaga. Z wielką predekacją i z pochwałami wielkimi przedstawiają nam niektórzy za wzór konserwatywną politykę p. Thiersa; czy nie lepiej było mówić o tem 24 maja 1873 i 16 maja 1877? Wypadki w Marsylii ni mają tak wielkiego znaczenia, jakie przypisuje im mowca poprzedni. Zaprowadziły one kilka indywidualów do policyi poprawczej, gdzie skazano je na trzywiny. Nie jest to nie nadzwyczajne. Namiętności polityczne i religijne były już rozbuźzone, nim się rozpoczęły procesje, które przybrały niestety cechy politycznej prowokacji. Niepodobna wątpić o tem, bo wszakże pojawiły się na placu sztandary z liliami. (Aha!) Pewnej części ludności marsylijskiej wyborów do tamtejszej rady gminnej musiała strona przeciwna nałożyć swemu kandydatowi wyraźny warunek, że nie ściępi procesji. Mer działał tedy w interesie porządku publicznego i postąpił sobie dobrze, że nie zezwolił na procesję. Nie ubliżył on tem ani ustawie z roku X ani konkordatowi. Konkordat powiada bowiem: Wolne wykonywanie katolickiego wyznania we Francji ma być dozwolone, dopóki katolicy poddawają się będą przepisom porządku władz świeckich (niespokój na prawicy) Pamięć biskupa Belzance szanuje rząd tak dobrze jak każdy obywatel, ale ludzie, którzy składali wieniec przed jego statuą, czynili to z szyderczemi i wyzwającymi minami, jak gdyby chcieli uragać władzy. Po tych doświadczeniach i po trzydniowych rozruchach, do jakich doprowadziło to żakowskie postępowanie, nie należy dziwić się, że rząd zakazał wprowadzać nowego biskupa do miasta z pompą, zwłaszcza, że ci, którzy chcieli urządzić procesję, mieli zamiar przekroczyć prawne przepisy. Wolimy raczej zapobiedz zbiegowiskom, niż następnie karać je.

Pellefert-Burete: Tym sposobem ukróćcie panowie swobodę wyznaniową! (Bardzo dobrze z prawicy).

Marcère: Swoboda wyznaniowa nie potrzebuje obchodów po ulicach. Mowca czyta następnie urzędowe dokumenta, z których wypływa, że także przy demonstracjach nad grobem Gustawa Crémieux postąpiła sobie władza oględnie i energicznie. Także na przyszłość postaramy się o to, ażeby prawo było

szanowane i ażeby przy tem nie potrzeba było uciskać się do ucisku i tyranii. Mówiono o anarchii...

Chesnelong: Mówiłem nie o anarchii w kraju, lecz o anarchii w umysłach, a ze wszystkiego, co słyszałem, zdaje się wypływać, że sam rząd popadł w taką moralną anarchię. (Oklaski z prawicy).

Minister. Ta rzekoma anarchia nie jest niczem innem, jak jednomyślnem przychyleniem się narodu do polityki rządu, który za wzór postawił sobie męża, którego pamięć uczuliście właśnie, t. j. Thiersa. (Bardzo dobrze z lewicy). Walki, o jakich mowa, a nad które ubolewamy słusznie, potrwały jeszcze dłuższy czas, dopóki w kraju naszym istnieć będzie stronnictwo kontrrewolucyjnie, które rzuci się nawet na największe zdobycze rewolucyjnie, a głównie na konkordat. Za tę walkę nie jesteśmy my odpowiedzialni; z pomocą dobrze myślących, pokonamy ją. (Oklaski z lewicy).

Larcy: Pan minister ugiął kolana przed wolnoudumcami tak w Marsylii, jak i gdzieindziej. (Hałas).

Baragnon: Jest obowiązkiem rządu zapewnić wszystkim obywatelom wolność wyznania a tego obowiązku nie spełnił rząd obecny. Nazwisko Thiersa ma ciągle na ustach, ale w niczem go nie naśladowuje. Pan minister napisał formalną receptę, jakim sposobem mogą bezkarnie ująć wszelkie zaburzenia publiczne: nie dziw, jeżeli znajdują się nikczemnicy, którzy spiszowe oblicze biskupa Belzance okładają pięściami. (Oklaski z prawicy). Rozprawę zamknięto; następnie posiedzenie w poniedziałek.

(Jak się zmieniają gabinety w Konstantynopolu).

Ciągle jeszcze nadchodzą nowe sześcioletnie zmiany ministrów w Konstantynopolu. I tak pisze stambulski korespondent *Öst. Zeitung* pod dniem 9 grudnia: „Z najlepszego źródła dowiaduję się jeszcze o kilku szczegółach ostatniej zmiany ministerjalnej, o których po za murami Jildizkiosku nikt jeszcze nie wie. Już od dawnego czasu usiłował Osman basza osłać wpływ Savfeta baszy na sułtana, ale jego usiłowania nie odnosiły skutku, gdyż intrzygi jego udaremniłi baszowie Nedżib i Iskender należący do bezpośredniego otoczenia sułtańskiego. Nedżib basza jest dyrektorem orkiestry sułtańskiej, Iskender zaś (renegat, którego właściwe nazwisko jest Dempwolf a który po słumieniu powstania węgierskiego uciekł do Turcji), jest lekarzem, lektorem i prywatnym sekretarzem sułtana. Obadwaj ci mężowie byli dobrze usposobieni dla Savfeta baszy, ale stali także na dobrej stopie z Osmanem. Wspominamy często w ostatnim czasie *kafedzi baszi* sułtana nazwiskiem Mehemed bej, jeden z najgorliwszych stronników Osmana, uwiadomił go w przeszłym tygodniu o prawdziwym stanie rzeczy. Równocześnie dowiedział się ambitny marszałek pałacowy o tajnym wobec niego fakcie, że z porady Savfeta baszy wystosował sułtan własnoręczny list do Midhata. Wtedy Osman udał się do padyszacha i zakomunikował mu, że Savfet, Midhat, Nedżib, Iskender, Ali Fuad i inni urzędnicy pałacowi sprzyśleli się przeciw istniejącemu rządowi i chcą państwo Osmanów przemienić w republikę albo też, gdyby naród się temu sprzeciwił, wynieść na tron eksultana Murada. Ziryutowany tą wiadomością, kazał Abdul Hamid przywołać natychmiast do pałacu *muššira* Fuada baszę, któremu w własnoręcznym piśmie polecił był dawniej, aby dzień i noc czuwał nad nim. (List ten o ile sobie przypominam, opiewał: „*Veillez pour moi jour et nuit. Je suis votre père Abdul Hamid*”). W przedpokojach przyjął Fuada *kafedzi baszi*, Mehemed bej robiąc mu najostrejsze wyrzuty z powodu, że nie czuwał lepiej. Odkryto nowy spisek. Fuad basza bronił się ze wszystkich sił i domagał się usilnie, aby go wpuszczono do sułtana, a gdy żądaniu temu nie chiano uczynić zadość, zaczął wbrew etykietce tak głośno krzyżeć: *effendimis, effendimis* (dosłownie „panie nasz“, zwykle tytułowanie sułtana podczas rozmowy), że sułtan kazał go wprowadzić do siebie. W obecności Osmana zasypał sułtan gradem wyrzutów nieszcześliwego marszałka, który upadłszy sułtanowi do nóg, zapewniał na swój honor, że nie istnieje żaden spisek i że przeciwnie twierdzenie jest wierutnem kłamstwem. Następnie kazał sułtan odejść obywatelom marszałkom i przez wieczór i następnego przedpołudnia nie przedsięwziął żadnego kroku. Ale po południu wypowiedział swój owie znane wam już słowa: „Gdyby Abdul-Aziz był usłuhał wczesnych ostrzeżeń, byłby jeszcze dzisiaj siedział na tronie” — kazał w kilka godzin później usunąć Savfeta baszę. Równocześnie uwięziono Nedżiba baszę i około 20 sług pałacowych. nadto pewną liczbę osób z otoczenia Murada, którego przewieziono ponownie z Selimkiosku w Czoraganie do Jildizkiosku. Za prawdziwość powyższych szczegółów biorą na siebie najzupełniejszą odpowiedzialność. Z innego również dobrego źródła dowiadujemy się o przyczynie usunięcia *szeika-ul-islam* Achmeda Mu-

grudnia 1878.

ktara effendiego; tę ostatnią wiadomość jednak podaje z pewnem zastrzeżeniem. Otóż Abdul Hamid miał zażądać od *szeika-ul-islam* wydania *fetwy* na zamordowanie Murada; szlachetny *mollah* miał zaś dać na to następującą odpowiedź: „To niepodobna, jeśli bowiem Murad cierpi na umyśle, nie może być odpowiedzialnym za swoje czyny jeśli zaś jest przy zdrowych zmysłach, w takim razie on jest — padyszachem!”

Odpowiedź ta spowodowała upadek szejka, a następcą jego został fanatyczny Urriani Zade. Wszystkie te fakty rzucają bardzo ponure światło na stosunki panujące w Jildizkiosku. Osobiście dobry monarcha otoczony jest nieuczciwymi ludźmi, którzy gonią tylko za egoistycznymi celami, wyszukując jego nieufność i strach przed zamachami i okradając przytem państwo. Jednym z niewielu uczciwych i prawych ludzi w otoczeniu sułtańskim był wspomniany Iskender basza. Jako człowiek bardzo szlachetny, nie goniący za osobistą korzyścią, wywierał on zawsze bardzo zbawienny wpływ na Abdul Hamida. Odczytywał mu dzienniki europejskie, starał się go pouczać, uwiadomiał go bez względu na kogokolwiek o wszystkim, co się działo, a nie pochlebiał mu nigdy. Teraz dosięgła go także ręka Osmana baszy, która już przed kilkoma miesiącami wyprzedziła z pałacu Achmeta beja (również renegata pochodzącego z Austrii). Iskender basza został więc usunięty. Okoliczność, że sułtan nie kazał go uwięzić, dowodzi tego, że sułtan nie żywił względem niego rzeczywistego podejrzania. W interesie kraju i jego nieszcześliwego władcy należy szczerze żałować, że owych kilku uczciwych ludzi, którzy się znajdowali jeszcze w otoczeniu sułtańskim, jeden po drugim zostali wydalenii z pałacu. Obecnie bawi w Jildiz-kiosku tylko jeszcze jedna osobistość (również renegat), która z osobistego przywiązania do sułtana chce jeszcze nadal oddychać zepsutem powietrzem tego pałacu intrzygi; ale i na nią zwrócił już swoje oczy lew plewnieński i zdaje mi się, że dni jej są już policzone; a wtenczas będzie Abdul Hamid zupełnie odosobniony“.

(Z Grecyi).

Kwestya wecielenia obywatelstwa przynależnych Grecyi przez traktat berliński — pisze z Aten 9 bm. sprawozdawca *Polit. Corresp.*, jest jeszcze ciągle na porządku dziennym polityki greckiej. Nowa i niespodziewana zmiana gabinetu w Stambule, która właściwie z powodu powołania dwóch chrześcijan Karatheodory'ego i Sabbasa baszów powinna była wpłynąć na uspokojenie chrześcijan w państwie otomańskim, wywołała skutek przeciwny. Pokaże się to w najbliższych dniach z tego, że opozycja okazała się skłonniejszą do przyzwolenia nadzwyczajnego kredytu w kwocie 12 milionów drachm na uzupelnienie uzbrojenia armii i że gabinet przyspieszył powołanie i ćwiczenie ruchomej gwardyi narodowej. Powołanie dwóch chrześcijan do gabinetu tureckiego nie mogło znowu z drugiej strony ucieszyć bardzo ludności mahometańskiej państwa tureckiego. A gdy mimo to nie odstąpiła Porta od powziętego zamiaru i nie zważa na wszechstronne niezadowolenie, jest to znak niezawodny, że chodzi tu znowu o jakiś sztuczek, na których nigdy nie brak politykom tureckim. Traktat berliński włożył na Portę głównie dwa obowiązki: Zaprowadzenie reform w kraju i odstąpienie rozmaitych części kraju roznajnym sąsiadom. Oporu Parto co do odstąpienia pewnych części kraju Czarnogórze i Grecyi, wskazuje jasno, że nie jest ona bardzo skora do wypełnienia postanowień traktatu berlińskiego a pozorne przychylenie się do reform od niej żądanych, dowodzi znowu, że chodzi jej o pozorne przy najmniej zamanifastowanie dobrej woli wobec Europy. Po Grekach mianowanych tureckimi ministrami, nie spodziewamy się, ażeby poparli sprawę grecką. Porta zaś jest dość sprytną, ażeby właśnie za pośrednictwem tych dwóch Greków odjęła Grecyi wszelkie widoki spełnienia jej życzeń. Grek w służbie tureckiej nie będzie nigdy popierał Greków, a jeżeli Grek, jako minister turecki, popiepi aspiracje greckie, to coż powie o sułtanie? Nie będzie on czuł żadnych wyrzutów sumienia i będzie się uważał za usprawiedliwionego wobec Europy. Tak pojmujemy tutaj nowy gabinet turecki zasilony żywiołem greckim i w skutek tego tracimy nadzieję, ażeby kwestya grecka mogła być załatwiona w drodze pokojowej. Chociaż w Stambule krzątają się niby około nominacji komisarzów pogranicznych, chociaż Porta głosi codziennie od kilku tygodni, że lada chwila pojawi się *irada*, która ustanowi tę komisję, mimo to nie ulega wątpliwości, że kwestya uregulowania granic natrafi na nieprzewidywane trudności a co najmniej, że kwestya odstąpienia Janiny stanie się kością niezgody i przerwie wszelkie pokojowe usiłowania. Po przyjęciu ustawy o ruchomej gwardyi narodowej może obecnie rząd całkiem śmiało oddać się przygotowaniu militarnym. Nie mając już prawie żadnej opozycji może rząd wszelkimi siłami

dążyć do odebrania prowincyj przyznanych Grecyi przez kongres berliński. Z Krety otrzymał rząd autentyczne wiadomości, że Sfakioeci przywitali urzędników tureckich, którzy chcieli ścigać podatki, z bronią w ręku. I w innych obwodach Krety nie chcą mieszkaćcy płacić podatków. W okręgu Sphakia musieli Turcy płacić chrześcijańskim władcom podatki za przyzwolenie obrabiania własnych swych pól.“

KRONIKA

— **Obywatelstwo honorowe.**

Rada gminna miasta Jasła, zebrawszy się na posiedzenie dnia 17 b. m., oceniając długoletnie i wysokie zasługi JE. dr. Kazimierza Grocholskiego, przesała koła polskiego w radzie państwa, uchwaliła jednogłośnie nadać mu honorowe obywatelstwo miasta tego.

— **Włodzimierz Stroncak,**

kandydat notaryalny w Drohobycz, mianowany został notaryuszem w Sądowej-Wisznii.

† **Leonia Wildowa.**

Zasłużony księgarz tutejszy p. Karol Wild, który w historii ruchu umysłowego we Lwowie i całym kraju zapisał się swemi wydawnictwami w tak zaszczytny sposób, dotknięty został ciężkim i bolesnym ciosem. Żona jego, Leonia z Maciejowskich, zmarła wczoraj rano w Merau w Tyrolu, dokąd była wyjechała z poradą lekarzy, aby znaleźć ulgę w uporczywych cierpieniach. Zgon ś. p. Wildowej wzбудził w szerokiej kołach towarzyskich naszego miasta żal i szczere współczucie. Zmarła oprócz wielu wyższych zalet umysłu posiadała niepospolity talent muzykalny, skłębła jako jedna z najznakomitszych w mieście naszym egzekutorkę Chopina.

* **Zbłąkaną dziewczynkę** ośmio-

letnią przytrzymał przedwczoraj w Kulparkowie, gdzie pozostaje w włościach tamtejszej Maryi Lwowskiej pod l. 55. Znalazł to dziewczę na drodze zziębnięte włościacin z Sokolnik. Mała nazywała się ma Basia i pochodziła ze Lwowa.

* **Sploszony koń.** Wczoraj o godzinie czwartej po południu sploszył się koń

dorozkarski na placu Bernardyńskim, szczęściem jednak zawczasu został zatrzymany wraz z dorozką przez posterunek policyjny i skończyły się tylko na przewróconym straganie z piernikami. Koń przeląkł się konduktu pogrzebowego, a woznicy nie było na koźle.

* **Dozorca miejski** przytrzymał

wczoraj na Wysokim zamku pewnego wyrobnika, który wylamał cztery młode smereki zapewne na „drzewka świąteczne“ Oddano go za kradzież do c. k. policyi.

— **Walne zgromadzenie.** Dnia

28 grudnia b. r. o godzinie 2 po południu odbędzie się w Brzeżanach w budynku szkoły ludowej walne zgromadzenie członków towarzystwa pedagogicznego oddziału brzeżańskiego. Na porządku dziennym rozdanie nowych statutów, sprawozdanie z czynności zarządu, odczyt fachowy pana J. K. z Brzeżan, powzięcie uchwały w kwestyi premiowania odczytu treści metodyczno-dydaktycznej na przyszłe walne zgromadzenie w lecie i t. p.

— **Wieczór muzyczny,** pierw-

szy z rządu na rok 1878—79 tarnopolskiego towarzystwa przyjaciel muzyki odbędzie się w sobotę dnia 21 grudnia.

+ **Na gwiazdkę.** Co roku zwiększają

się ruch wydawniczy książek dla młodocianego wieku, przedstawia nam pocięszający widok, oznaczając coraz większą pokupność tego umysłowego towaru Mamy przed sobą pięć książek z wydawnictw kolegowych, tegorocznych, p. Hosićka, księgarza: *Nauzki i powiastki dla Stasia i Jadwisi*, *Pan Twardowski*, *Europa w obrazach*, *Pamiętnik Laury i Pudelek*. Powiastki dla Stasia i Jadwisi, przez Zofję z Rymanowa, jest to książeczka dla maluczkich. Wyborny druk ułatwia dzieciom czytanie, a małe drzeworyty starannie odbite, rozbudzają ich ciekawość. Celem tych powiastek, jak się wyraża autorka w swej przedmowie, jest dostarczenie materiału do gawędy z diałwą; nie małą zasługą ze strony autorki jest wywołanie z częstego kłopotu w tym względzie matek i nauczycielek. *Pan Twardowski* zjawia się jako pierwszy tom biblioteki obrazkowej dla grzesznych dzieci. Żywoł tej mistycznej postaci skreślił pan Wójcicki zgodnie z podaniem. Przepyszne kolorowane ilustracje, zdobiące ten tomik, są pomysły i wykonania p. Wład. Szymanowskiego. Biblioteczka ta, rugując na zawsze *Bajki czarodziejkie* Perrault'a, które od tylu lat karmiono diałwą naszą, ma niezlą przyszłość przed sobą. Dając rzeczy osnute na podaniach naszych ludowych, zagosić powinna we wszystkich zakątkach kraju. Nie możemy odmówić sobie przyjemności, wypowiedzenia słów kilku o ilustracjach *Pana Twardowskiego*. Ilustracje te są kolorowane w jednym tonie, na wzór podobnych zagranicznych, z tą tylko różnicą, że nasz ilustrator starał się ołówkiem oddać dokładnie charakter osób, w zagranicznych zaś kolory stanowią wszystko. P. Szymanowski umiał wytworzyć swoje figury z całą prawdą historyczną i charakterystyczną. Jego Twar-

zostanie spełniony, niepodobna przewidzieć w obec ciągłej chwiejności i ciągłych zmian w tureckich sferach rządowych.

Salonicki korespondent Polit. Corresp. donosi pod dniem 2 grudnia o wielkiej klęsce, którą ponieśli powstańcy bułgarscy w zachodniej części Pirin-Planiny. Zamiarem powstańców było opanować bardzo ważne pod względem strategicznym miasto Melnik, aby z niego zrobić ognisko powstania i podstawę dla dalszych operacji. W tym celu naczelnicy pojedynczych oddziałów otrzymali rozkaz, aby przedsięwzięty ruch koncentryczny, stanęli równocześnie na wskazanych sobie punktach. Ale nieszczęście chciało, że powstańcy nie zdołali w oznaczonym czasie spełnić otrzymanego rozkazu, a pojedyncze oddziały przybyły na pole walki każdy w innym czasie. Ta okoliczność była przyczyną zupełnej ich klęski. Napróżno przyszła kolej na popa Konstantyna. Ibrahim bej z 6 batalionami i 2 działami kazał natychmiast rozpocząć morderycy ogniem na oddział tego partyzanta. Bułgarzy umknęli wkrótce z pola walki. Zaledwie uciekł grzmot dział, gdy nadeszła wiadomość o zbliżaniu się Ilii na czele 5000 ludzi. Na szczęście wysłane Ibrahimowi przez Salih baszę 12 batalionów był już tylko oddalone jedną godzinę drogi, tak że zdołały jeszcze w porę stanąć na polu walki. Dnia 26 listopada wywiązała się jedna z najkrwawszych i najzaciętszych walk, jakie miały miejsce od samego początku powstania. Ilija ukazywał się kilkakrotnie w pierwszych szeregach i zagrzewał słowem i czynem do walki. Bułgarzy trzymali się przez sześć godzin, gdy jednak Turcy wzmocnieni świeżymi batalionami wśród ogłuszającego okrzyku Allah przysięśli gwałtowny atak, nie zdołali się ostać szeregi Bułgarów, i powstańcy na całej linii zaczęli niebawem ustępować. Dwa oddziały, które przybyły później, walczyły już tylko dla ratowania honoru swoich chorągwi, gdyż po krótkich utarczkach cofnęły się. Jakkolwiek klęska Bułgarów była zupełna, a zwycięstwo wojsk tureckich świetne, to jednak nie mogli Turcy ścisnąć pobi tego nieprzyjaciela, gdyż trzydniowa walka wyczerpała także siły zwycięzcy. Straty tureckie mają wynosić około 800 ludzi w poległych i rannych. Nierównie większe straty musieli ponieść Bułgarzy, którzy na samym polu walki pozostawili kilka set poległych.

Rektor uniwersytetu w Lyonie Daresto został niedawno z przyczyn niewiadomych usunięty a raczej według terminu urzędowego, postawiony w stan rozporządzalności. Wypadek ten dał stronnictwu konserwatywnemu w senacie francuskim powód do wniesienia interpelacji, która sprawiła wrażenie. Senator Montgolfier zapytał 17 b. m. ministra oświaty, co było powodem tego kroku rządu, czy może demonstracje studentów, którym rektor nie podobał się dlatego, że jest szczyrym katolikiem. Jeżeli tak, to wypadek ten smutne rzuci światło na obecne stosunki we Francji. Minister oświaty, Bardoux odpowiedział, że nie naciskowi studentów rząd uległ, ani też usunął rektora z powodu katolickich jego przekonań — ale zachowanie się rektora od czasu ostatniej zmiany ministerstwa kazało się obawiać starcia z

administracją. Minister starał się dowiedzieć, że rząd szanuje wszystkie wyznania religijne i oświadczył, że czuwać będzie, aby i nadal były szanowane.

Anglicy energicznie prowadzą dalej wyprawę wojenną przeciw Afganistanowi. Kolumna gen. Browne ma dzisiaj stanąć w Dżellalabad, a kolumna kwettaska gen Biddulpha posunęła się 15go b. m. także bliżej Kandaharu. Z Lahory donoszą, że wicekról indyjski odbył 17go b. m. przegląd kontyngentu wojskowego, dostarczonego przez wazalów, który się składa z 3000 ludzi różnej broni i z 10 dział. Potem miał wicekról przemowę, w której dziękował wojsku za pospiech, z jakim przychodzą rządowi w pomoce, i dodał, że Anglia nie była nieprzyjacielem nieprzebieganym, ale sprawiedliwość musi iść przed wspaniałomyślnością. Anglia byłaby niegodną lojalności swoich dostojnych sprzymierzeńców, gdyby nie mogła albo nie chciała ukarać zniewagi jej wyrządzonej bez wszelkiej prowokacji Emir zapewne będzie nauczony niepowiedzeniami, jakie spotka i nie poczyna za rzecz konieczną prowadzić dalej wojnę. Kontyngens wyrusza w sobotę do Peszaweru, aby obsadzić parowy Chyberu i Kurd-Kabula, iżby wojsko regularne mogło się posunąć. Kontyngens ten zostaje pod rozkazami oficerów angielskich

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 19 grudnia. Komisya ekonomiczna uchwaliła na wniosek Wolfruma wziąć za podstawę uchwały całe przedłożenie rządowe, zawierające traktat handlowy z Niemcami wraz z dodatkiem. W rozprawie szczerogłowej Pacher wnosi rezolucję, aby po upływie traktatu Austria nieodwołalnie podniosła stanowcze znieśnienie postępowania apreturowego. Minister handlu i reprezentant rządu radea dworu Bazant objaśniali obecny traktat i odpowiadali na niektóre zarzuty, poczem rezolucję Pachera przyjęto 12 głosami przeciw 7. W toku rozprawy radea dworu Bazant oświadczył w sprawie zamknięcia granicy dla bydła, że Niemcy odrzucili proponowaną przez Austrię konwencję o zarazie i późniejsze wnioski w tej mierze. Przy głosowaniu komisya prawie jednogłośnie zgodziła się na traktat.

Wiedeń, 19 grudnia. Pol. Cor. donosi z Konstantynopola 18 b. m.: Delegaci Porty dla rozwikłania spraw bułgarskich donoszą z Sofii, że zawiesili czynność z powodu konfliktu z rosyjskimi delegatami.

Odstąpienie Portu Alexandrette nie zostało przez Anglię urzędowo podniesione. Wszystkie wer-

sye w tej sprawie opierają się na fakcie, że Anglia uważa za pożądaną, aby Bagdad i Alexandrette kolejną żelazną połączone zostały.

Budapeszt, 19 grudnia. Izba deputowanych przyjęła 175 głosami przeciw 125 przedłożenie rządowe o wydanie renty na 40 milionów, celem wykupienia bonów skarbowych. Przedłożenie o poborze rekrutów na rok 1879 przyjęto znaczną większością głosów.

Petersburg, 19 grudnia. Z powodu ponownego zakłócenia spokoju w wyższych zakładach naukowych gubernatorowie otrzymali od ministra spraw wewnętrznych polecenie, aby zastosowali do tych zakładów ustawę wzbraniającą zgromadzeń.

Londyn, 19 grudnia. Lord Beaconsfield, przyjmując deputację kolonii angielskiej z Kalifornii, która wręczyła mu adres, rzekł: Chociaż może wielu życzy sobie niewykonania traktatu berlińskiego, mimo to mocarstwa na nim podpisane inaczej się na to zapatrują i zdecydowane są doprowadzić do skutku wykonanie traktatu.

Wiedeń, 20 grudnia. (Tel. pryw.) Tutejsza czytelnia akademicka (Leseverein deutscher Studenten) została rozwiązana z powodu, że od czasu swego założenia oddawała się konsekwentnie tendencyom narodowo-politycznym i w ogóle przybrała cechę związku politycznego. Dep. Schoenerer był członkiem honorowym tej czytelnicy.

Wiedeń, 20 grudnia. (Tel. pr.) Z powodu defraudacji w Opawie (nie nam o niej nie wiadomo — Red.) wczorajsza giełda wieczorna była w wysokim stopniu wzburzona. Kilku reprezentantów zakładu kredytowego (Credit-Anstalt), których posadzono o wyzyskanie faktu defraudacji w celach egoistycznych, z nieważono. Dzienniki domagają się od dyrekcji zakładu kredytowego energicznego śledztwa i wyjaśnień.

Berlin, 20 grudnia. (Tel. pryw.) Poseł amerykański, znany zarazem w literaturze jako znakomity poeta, Bayard-Taylor umarł.

Petersburg, 20 grudnia. Emir Szyr Ali ofiarował perskiemu rządowi aljans zaczepno-odporny. Rząd perski odrzucił tę propozycję. Chan bocharski ustanawia w Kabulu poselstwo, które obejmie zarazem reprezentację rosyjskich interesów.

Londyn, 20 grudnia. Przyjmując Kalifornijską deputację, rzekł lord Beaconsfield: „Traktat berliński jest rezultatem, który zapewnia pacyfikację Europy. Traktat nie ma na celu upokorzenia jakiegokolwiek mocarstwa. Lord Beaconsfield jest przekonany, że pokój europejski będzie zupełnie i całkowicie osiągnięty i że traktat wykonany zostanie w oznaczonym terminie. Cypr został zajęty jako stosowny punkt morski i strategiczny, z którego będzie można popierać sułtana przy regeneracji jego państwa. Port w Famagusty może objąć całą angielską flotę śródziemnego morza.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Wiedeń, 19 grudnia 1878, godz. 3 min. 20. Losy kredytowe 162.50, Weg. akcyje kredyt. 210.75. Akcyje anglo-austr. 95.50. Akcyje banku Union 67.25, Akcyje kolei Karola Ludwika 231.25, Akcyje kolei północnej 201.50. Akcyje kolei południowej 67.— Akcyje kolei Alfeld 115.50, Akcyje kolei Elzbiety 158.—, Akcyje kolei Lwow-Czerniow. 122.—, Akcyje kolei węg. północno-wschodniej 114.75, Akcyje kolei Rudolfa 114.75, Akcyje kolei Albrechta —.—, Weg. oblig. państw. w złocie 65.25, Galic. oblig. indemn. 84.—, Losy z r. 1864 138.25. Akcyje kolei siedmiogrodzkiej 106.—, Akcyje banku obrotowego 100.—, Losy tureckie 21.—, Akcyje kolei węg.-galic. —.—, Akcyje kolei państwowej 252.—, Akcyje banku związkowego 103.25, Rubel papierowy 1.12.—, Wiedeńskie losy 89.50, Węgierskie losy 77.25, Mark. niemiecki 57.75, Węgierska renta 83.90. Usposobienie silne.

Wiedeń, dnia 19 grudnia, godz. 5 minut 55. Akcyje kredytowe 220.75, Anglo-austr. —.—, Akcyje banku Union —.—, Kolej Kar. Ludw. 231.50, Południowa 67.25, Renta pap. 61.1/2, Galic. bank hip. 90.75, Gal. oblig. indemn. —.—, Gal. listy zastaw. banku włośc. 91.75, Losy z r. 1860 —.—, Napoleonsdor 9.35, Rubel papierowy —.—, Usposobienie silne

Wiedeń, dnia 20go grudnia, godzina 10 minut 44. Akcyje kredytowe 220.40, Anglo-Austr. 95.30. Unionsbank —.—, Kolej Karola Ludwika 231.50, południowa —.—, Rubel papierowy 1.12 Gal. listy zastawne —.—, Gal. listy indemnizacyjne —.—, Mark. niem. —.— Gal. bank rustykalny —.—, Losy z r. 1860 —.—, Napoleonsdor 9.35 1/2, Usposobienie bez transakcyj.

Odpowiedzialny redaktor Władysław Łozinski.

NADESLANE.

Otrzymałem sanie „Kozyrki“ z fabryki Wielmożnego Pana Dzierżanowskiego, poczta Lipiec górna. Dokładne i eleganckie wykonanie, szczerne okucie, lekkość i przytem cena umiarkowana są niezaprzeczonemi zaletami tych sani. Siemiakowce, Ludwik Winnicki.

Cennik lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej.

Table with columns for item names and prices. Includes sections for '1. Akcyje za sztukę', '2. Listy zast. za 100 zł.', '3. Listy dłużne za 100 zł.', '4. Obligacje za 100 zł.', '5. Losy Miasta Krakowa', and '6. Monety'.

Kurs giełdy wiedeńskiej

Table with columns for item names and prices. Includes sections for '1. Dług państwa', '2. Obligacje indemn. 5 pr. za', '3. Akcyje', and '7. Losy'.

placa żądają

Table with columns for item names and prices. Includes sections for '5. Listy zastawne losowane' and '6. Obligacje z prawem pierwszeństwa (za 100 zł.)'.

placa żądają

Table with columns for item names and prices. Includes sections for 'Weksle (na 3 miesiące)', 'Kurs złota', and 'Z lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej'.

(7159 2-3) **E d y k t.** L. 7224.

W dniach 22 stycznia, 19 lutego i 19 marca 1879 o godzinie 10 przed południem odbędzie się w sądzie licytacya realności Stefana i Anny Kuzniarskich własnej Pod lk. 15 w Nieznanowie położonej nieintabulowanej, celem zaspokojenia sumy 54 złr. 6 ct. z p. u. na rzecz Towarzystwa zaliczkowego w Busku.

Cena wywołania 195 złr. w. a. Wadyum 10% Reszta warunków w registraturze.

C. k. Sad powiatowy.

Bnsk dnia 20 listopada 1878.

7183 2-3) **E d y k t.** L. 17899.

Ck. Sąd obwodowy Tarnowski zawiadamia z miejsca pobytu niewiadomą Józefę Clement, że Tarnowski dom komisowy Banku galicyjskiego dla handlu i przemysłu pod firmą „Dr. Kaczkowski i Ska. wniosek przeciw niej poza wekslowy zapłacenie sumy 3000 złr. i uzyskał nakaz płatności tej sumy z dnia 29 sierpnia 1878 l. 14719 — który zamianowawemu dla niej kuratorowi adwokatowi Drowi. Alojzemu Malawskiemu z substytucją adw. dra. Maurycego Brauna doręczonym został. — Wzywa się zatem pozwana aby ustanowionemu kuratorowi potrzebnym środkiem obrony udzieliła — lub innego zastępcę sobie obrała — albowiem z zaniedbania tego wyulike skutki sama sobie przypisać by musiała.

Tarnów dnia 31 października 1878.

(7572 3-3) **Ogłoszenie.** L. 7335.

Ck. sąd powiatowy w Jazłowiec uwiadomiam iż złożone zostały u niego do powszechnego przejrzenia arkusze posiadania i inne akta służące mające do założenia księgi gruntovej dla gminy katastralnej Bazar.

Zarządy przeciw prawdziwości arkuszów posiadania wnoszone być mają w sądzie tutejszym do dnia 23go grudnia 1878 o 9 godz. ppu. w którym to dniu dalsze dochodzenia przeprowadzone będą.

Jazłowiec dnia 14 grudnia 1878.

(7470 2-3) **E d y k t.** L. 16571

Jurko Huculak tudzież Feder Brosznowski z Żukocinia, zostali uchwałą e. k. sądu obwodowego w Kołomyż z dnia 7go listopada 1878 l. 9644, i 9642, za marnotrawców uznani i pierwszemu Tymko S-meniuk drugiemu Iwan Karpnik z Żukocinia za kuratorów nadani.

Z e. k. md. sądu powiatowego Kołomyża dnia 16 listopada 1878.

(7608 2-3) **E d y k t.**

L. 3436. C. k. sąd powiatowy w Żmigrodzie wzywa nieobecna, z życia i miejsca pobytu niewiadomą Maryę Książkiewicz, aby się w przeciągu roku do sądu zgłosiła i swoje oświadczenie do przyjęcia spadku po zmarłym w Łysejgórce dnia 16go sierpnia 1861 ojcu Walentym Książkiewiczem złożyła, gdyż inaczej pertraktacya spadku z oświadczeniemi się spadkobiercami i kuratorem Maciejem Książkiewiczem z Łysej góry dla niej ustanowionym, przeprowadzona zostanie.

Żmigrod 31 października 1878.

(7606 2-3) **Obwieszczenie.**

L. 3429. C. k. sąd powiatowy w Peczenizynie sprzedaje w celu wydobycia kwoty 262 zł. w. a. z pu. na rzecz Getzla i Samuela Heitlerów, realność pod l. k. 34 w Stopezatowej położona, ciała tabularnego nie stanowiąca, dłużnika Dmytra Pawłyca wlasną, na 335 zł. w. a. oszacowaną przy trzech terminach licytacyjnych, t. j. w dniu 19 grudnia 1878, 22 stycznia i 19 lutego 1879, każdym razem o godzinie 9 rano. Cena wywołania 335 zł. w. a., zakład wynosi 33 zł. 50 ct. w. a.

Dla nieznanych sądowi wierzycieli i tych, którzy po dniu dzisiejszym prawa zastawu do sprzedać się mającej realności uzyskać mogą, ustanowiono kuratorem Oziassa Laufera.

Akt opisania i oszacowania i warunki licytacyjne mogą być w t. s. registraturze przejrzanemi.

Peczenizyn 2 października 1878.

(7496 —3) **Ogłoszenie konkursu.** L. 940.

W celu stałego obsadzenia j-dnej posady nauczycielskiej z placą o rocznych 450 zł. w. a. przy szkole etatowej w Dyniowie, i takiejże posady przy szkole etatowej w Lipsku rozpisyje się niniejszem konkurs.

Kandydaci chcący się ubiegać o te posady mają podania swe zaopatrzone w dowody uzdolnienia i praktyki wnieść za pośrednictwem swych władz przełżonych do e. k. Rady szkolnej okręgowej w Sanoku najdalej do 15 stycznia 1879.

Prawo prezenty wykonują dotyczące Rady szkolne miejscowe. Z e. k. rady szkolnej okręgowej. W Sanoku 4 grudnia 1878.

(7497 —3) **E d y k t.**

L. 27816. Ck. Sąd krajowy w Krakowie podaje do wiadomości, że w drodze egzekucyi orzeczenia król. sądu miasta Krakowa z d. 5 lutego 1874 l. 29769 uznającego realności pod l. 183 D. VIII (Nr. 116 lit. A. B. C. D. E. Gm. X.) w Krakowie położoną za pustkę i na zaspokojenie kosztów egzekucyi odbędzie się w e. k. sądzie krajo-

wym w Krakowie przymusowa sprzedaż tej realności przez publiczną licytacyę w dwóch terminach dnia 21 stycznia 1879 i 25 lutego 1879 każdym razem o godzinie 10 rano pod następującymi warunkami.

1. Przedmiotem licytacyi jest realność pod l. 183 D. VIII (Nr. 116 lit. A. B. C. D. i E. Gm. X.) w Krakowie na 1806. złr. oszacowana.

2. Za cenę wywołania ustanawia się wartość szacunkowa poniżej której realność sprzedaną nie będzie.

3. Chęć kupna mający obowiązany jest przed rozpoczęciem licytacyi złożyć do rąk komisji licytacyjnej jako wadyum 1/10 część ceny szacunkowej to jest 181 złr. w. a.

Na wypadek gdyby realność na ustanowionych dwóch terminach nie była sprzedaną przynajmniej za cenę szacunkową, ustanawia się termin sądowy na dzień 27 lutego 1879 o godzinie 10 rano, a to celem ułożenia ułtawiających warunków sprzedaży a który to termin sądowy wezwani zostają we wierzycieli hipotecy z tym dodatkiem, że nie stawiający jako przystępujący do większej części głosów uważani będą.

Reszta warunków licytacyjnych, akt oszacowania i wyciąg hipoteczny w registraturze sądowej a w dniu licytacyi w biurze komisji licytacyjnej przejrzan być mogą.

O tem zawiadamia się obie strony, wierzycieli wiadomych do rąk własnych, a wierzycieli z miejsca pobytu niewiadomego Samuela Rosnera zaś tudzież tych wszystkich którzyby po dniu 9 września 1878 do hipoteki w szli lub któreby uchwałą licytacyę rozpisyującą z jakiegokolwiek powodu przed terminem licytacyi doręczoną być nie mogła do rąk dla nich ustanawiającego się kuratura adw. Dra. Ferdynanda Wilkosza z substytucją adw. Dra. Wędrychowskiego i przez edykta.

Kraków d. 15 listopada. 1878.

(7344 3-3) **Konkurs.** L. 599.

Rozpisuje się konkurs celem obsadzenia w obrębie e. k. dyrekcji lasów i domen posady dla asystenta przy e. k. kasie prowentowej w XI klasie rangi z roczną placą 600 złr. i legalnym dodatkiem aktywalnym, tudzież z wolnym poborem drzewa deputowanego w rocznej ilości 24 metrów prz-strzennych drzewa opałowego miękiego łupanego, lub odnośnego ekwiwantu w drzewie tward.

Podania, udowadniające wiek, stan ukończone studyo niższego gimnazjum lub niższej szkół realnych, dalej dokładną znajomość przepisów kasowych i rachunkowych, niemniej języków krajowych i niemieckiego należy wnieść w zwykłej drodze urzędowej w przeciągu 3 tygodni licząc od dnia 1 ogłoszenia konkursu w dzienniku rozporządzeń Wysokiego e. k. Ministerstwa rolnictwa do e. k. dyrekcji lasów i domen w Bolechowie.

Bolechów dnia 5 grudnia.

(7569 2-3) **Obwieszczenie.** L. 2054

C. k. Prezydent wyższego sądu krajowego we Lwowie mianować raczył na I okres sądu przysięgłych, który się rozpocznie 19 lutego 1879, o 8 godzinie rano przewodniczącym Prezydentą sądu obwodowego Józefa Dittricha, zaś zastępcami przewodniczącym radców Gustawa Szenka, Ludwika Majewskiego, Jana Czaczkowskiego i Ludwika Słotwińskiego.

Prezydium ek. sądu obwodowego. Sambor 13 grudnia 1878.

Doniesienia prywatne

(7642) L. 1817.

Ogłoszenie.

W myśl §. 30, ust. o reprezentacyi powiatowej zawiadamiamy niniejszem P. T. kontrybuentów powiatu Staromiejskiego, że tak budżet na rok 1879, jako też rachunki z roku 1878, w kancelaryi Wydziału powiatowego na dni 14 do przejrzenia wyłożone zostały, że zatem w tym czasie przez opodatkowanych przejrzan być mogą.

Z Wydziału rady powiatowej. Staromieasto 17 grudnia 1878.

WYKAZ Zmian terytoryalnych w okręgach sądowych i politycznych Galicyi, zarządzonych z dnem 1 sierpnia 1878, nabyć można po cenie 15 ct. w. a. a z przesyłką pocztową 18 ct. w. a. w Ekspedycyi Gazety Lwowskiej.

WORKI
nowe
na zboże, maki,
utrzymuje na składzie
Arnold Werner
we Lwowie.

Tom I.
„Kłopoty starego komendanta“
z ilustracyami
Gubrynowicza i Schmidta
we Lwowie
wydanie dalszych 2 tomów nastąpi w krótko.
Cena egzemplarza 5 złr. 80 ent. Dla prenumeratorów „Gazety Lwowskiej“ tylko po 3 złr. 60 ct. Pieniądza prenumeracyjne przyjmuje Administracya „Gazety Lwowskiej“ lub powyższa księgarnia.

Wskutek podwyższyć się mającego **Cła Handel**
Karola Bałlabana
cennika na towary kolonialne przed styczniem 1879 wydać nie może. — Zaopatrzysz się ale mój handel w znaczne zapasy towarów, od których **Cło** podwyższone będzie, polecam mój Magazyn, w którym aż do końca grudnia wszystkie te towary po stałych i umiarkowanych cenach sprzedawać będę. Po tym czasie nastąpi przy **Kawie** podwyższenie ceny o 12 centów za kilo, a przy **Herbacie** o 30 ent. za kilo. Uważnym robię szczególnie tych szanownych odbiorców moich, którzy używają **Proszku Herbacianego**, że i ten artykuł mimo swej niskiej ceny temu samemu podwyższeniu cła podlegać będzie jak **Herbata**.
Zapasy Herbaty na Składzie 7.000 kilogramów.
Zapas Kawy 8.000 kilogramów.
Rozporządzenie e. k. urzędu pocztowego z dnia 1 listopada r. b. opiewa:
Za każdy pakiet ważący 5 kilo (10 funtów) opłaca się na wszystkie odległości tylko 30 centów.
Zwracam uwagę na to rozporządzenie ułatwiające sprowadzaniu towaru doborowego i taniego. (7213 5-?)

Tanie wydanie pisma świętego starego i nowego testamentu
nabyć można we **Lwowie** ulica Wałowa 15 w księgarni **A. Reicharda et C.**, w **Krakowie**, ulica Grodzka 79 u **J. Nerstheimer**, po cenach następujących:
Biblia polska, Swo w płótno opraw. 1 zł. — ct.
" Swo w skórę opraw. 1 " 15 "
" Swo ozdob. w skórę ze złot. brzeg. 2 " 50 "
Biblia polska nowego testamentu z psalmami:
320 w płótno oprawna 20 ct.
320 wyb. w skórę z złot. brzegami . . . 50 "
120 w płótno oprawna 35 "
120 wyb. w skórę z złot. brzeg. 90 "
(J. Wuyka) 320 w płótno opraw. 13 "
" 320 w skór. z złot. brzeg. 45 "
" 120 w płótno opr. 30 "
" 120 w skórę z złot. brzeg. 70 "
Rosyjska biblia starego i nowego testamentu Swo w skór. opr. 1 zł. 50 "
Rosyjska Biblia starego i nowego testamentu 80 w skór. z zł. brz. 2 zł. 50 "
Rosyjska Biblia starego i nowego testamentu Svo Chagrin z złotymi brzegami 3 zł. 50 "
Rosyjska Biblia nowego testamentu po 40. 70. 15 i 165.
Rosyjskie psalmy po 15, 20 i 30 ct.
Starosławiański nowy testament. 240 w płótnie oprawy 40 ct.
Starosławiański nowy testament 240 w skórę z złot. brzeg. 70 "
Starosławiański nowy testament Svo w płótnie 50 "
Starosławiańskie psalmy 16ce w płótnie 30 "
Także wydania świętego pisma starego i nowego testamentu w innych językach i po najtańszych cenach według katalogu, którego się gratis udziela. (3586 14-?)

L. 5953. (7560 3-3)
Obwieszczenie.
Dyrekcya galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego obwieszcza niniejszem, że na podstawie §. 63 ustaw, kapitały 4.109 zł. 1 kr. m. k. czyli 4.314 zł. 47 ct. w. a. i 5.598 zł. 44 ct. w. a. listami zastawieni, z większych sum 8.900 zł. m. k. i 6.800 zł. w. a. na hipotekę dóbr Hnatkowiec w powiecie przemyskim położonych Haliny Bieniaszewskiej własnych, z tego Towarzystwa wypożyczonych, z dniem 1 stycznia 1877 jeszcze pozostałe, wraz z odsetkami i należnościami podrzédnemi, właściciele tych dóbr wypowiedziane zostają, z tym dodatkiem, ażeby w przeciągu sześciu miesięcy takowe pod rygorem egzekucyi, mianowicie licytacyi dóbr hipotece podległych do kasy galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego były złożone.
We Lwowie d. 23 października 1878,

Na Gwiazdke i podarunki noworoczne Łamigłótki i gry pedagogiczne
otrzymać na skład główny
Księgarnia Gubrynowicza i Schmidta
we LWOWIE
Portrety cieniowe królów polskich według rysunków Lessera z tekstem W. Ancezyca zabawa towarz. . . 3 zł. 70 ct.
Mały artysta wydanie z ołówkami 2 " — "
również farbami 3 " — "
Loteryjka geograficzna 3 " 75 "
Układanie kwadratami 1 " 30 "
Książka rysunkowa z ołówkiem 1 " — "
Gra w szachy 1 " — "
Łamigłótki geometryczna " " 75 "
Loteryjka z historii naturalnej 1 " 50 "
Łamigłótki geograficzne Europy, Azji, Afryki, Ameryki, Płanigłoby Galicyi od 1 zł. 50 ent. do 4 zł. 50 ent.
(7650 1-2)

W samym Śródmieściu jest
Trzy piętrowa kamienica
wraz z oficynami
do wydzierżawienia
pod nader korzystnymi warunkami
Może być użyta na biura, szkoły, ka-
sarnie, lub na jakikolwiek użytek.
Bliższa wiadomość u p. JANA BALKO
w składzie fortepianów ul. Kar. Ludw. nr. 7.
(7562 2-12)

**Karytatywne
sanie**
są do sprzedania.

Bliższa wiadomość w składzie fortepianów p. Jana
Balke przy ul. Karola Ludwika Nr. 7 na I piętrze.
(5563 1-12)

Kalendarz jakich ma!o!

Wyszedł i jest do nabycia:

**KALENDARZ
LUDOWY**

WIEŃCA I PSZCZÓŁKI
pisemek politycznych ludowych
na rok pański

1879.

(735 1-5)

Treść:

I. Część religijna. 1. Pozdrowienie z no-
wym Rokiem p. Wydawcę. 2. N. Marya P. cieszy Pol-
skę w Gietrzwałdzie (wiersz) przez X. 3. O życiu
pobożnym wedle kalendarza przez N. St. St. 4. Zasa-
dy i ćwiczenia dobrego katolika przez Wal. Karpiń-
skiego. 5. Pielgrzymka do Rzymu w r. 1878 opowie-
dział Jędrzej Nalepa, włościanin z Polanki, pielgrzym
rzymski.

II. Część historyczna. 6. Wspomnienie
o św. Stanisławie Biskupie i Męcz. Patronie polskim
p. Dyonizego Węgrowskiego. 7. Św. Kunegunda, kró-
lowa polska i góral Jonak Kras, czyli legenda praw-
dziwa o początku zdrowiska w Szeżawnicy przez X.
Wojciecha z Chłopc. 8. Polska po rozbiore, opowie-
dział Bartłomiej Stachura.

III. Część praktyczna. 9. O ratunku
w biedzie i niedostatku doczesnego żywota przez X.
St. St. 10. O Towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń
w Krakowie, przez Wicherka 11. O pożyczkach zba-
wiennych pouczenie i o Banku włościańskim, napisał
Ludobrat.

Cena dla prenumeratorków: **50 cent.** dla niepre-
numerujących **60 cent.**

Pielgrzymka do Rzymu
w osobnej odbitce **40 cent.**

**Prenumerata całoroczna na Wień-
ca i Pszczółkę z premią kalendarza na
rok 1880 wynosi tylko 3 złr.**

(3-3 7540)

L. 905.

Obwieszczenie.

Wydział Rady powiatowej w Kałuszu
podaje niniejszem do publicznej wiadomości,
że budżet Reprezentacji powiatowej kałuskiej
na rok 1879 z dniem dzisiejszym w Wy-
dziale powiatowym do przejścia przez opo-
datkówym wyłożonym zostanie.

Kałusz dnia 11 grudnia 1878.

Na Podarunki
na Gwiazdkę i Nowy Rok
poleca
Karol Gruchol
we Lwowie Rynek 35.
Kalosze męskie wysokie rossyjskie z pół-
cholewkami zł. 5.
Kalosze sukmem obłożone, ciepłe, do śniegu
i podróży zł. 5.
inne gatunki płytke i pół wysokie zł. 2-40,
3 zł., 3-50.
Kalosze damskie rossyjskie, futerkiem
obłożone zł. 4-80.
Suknem obłożone do śniegu i podróży zł. 4-80.
Płytke z wygięciem wysokim obcasem zł. 2-50.
Wysokie rossyjskie zł. 3 i 3-50.
Inne fasony, płytke, flanelą podszyte i bez
flaneli, bez pięty, z elastyką zł. 1-40, 1-60,
i 2 zł.
Kalosze dzieciinne płytke i wysokie
w każdej wielkości.
Karol Gruchol
we Lwowie Rynek 35.
(7609 1-3)

Taniej jak we wszelkich Bazarach!

poleca znany z tauiości

MAGAZYN

Henryka Müllera

Próg ul. Halickiej l. 6.

**Główny Skład zabawek
dla dzieci**

Lalki pysznie ubierane, sztuka po 30, 40, 50, 60
80 ct., 1 zł. 1-50 do 10 zł.

Lalki nieubierane z włosami i bez, szt. po 10, 20,
25, 30, 40, 50, 60, 80 ct., 1 zł. do 10 zł.

Pajace w wielkim wyborze, szt. od 15 ct. do 2 zł.

Zabawki pomysłu Fröbela, umysł rozbudzające i
nauczające, dla wieku od 5 do 12 lat, szt. po 25,
30, 40, 50, 60, 80 ct., 1 zł. do 5 zł.

Gry Towarzyskie w wielkim wyborze tak dla
dzieci jako też i dla dorosłych, szt. od 20 ct.
do 5 zł.

Pudełkowe rzeczy przedstawiające wsie, go-
spodarstwa, żołnierzy, naczynia kuchenne i inne
rzeczy, szt. po 10, 20, 30, 40, 50, 60, 80 ct., 1 zł.

Laternie magiczne i Camera obscura, szt. po
1-20, 1-50, 1-80, 2 do 25 zł.

Zwierzątka na kółkach skórka obciągane, krzy-
żące i zwykłe, szt. po 10, 20, 30, 40, 50, 60, 80
ct., 1 zł. do 5 zł.

Powoziki, wózki, koleje żelazne, omnibusy, szt.
od 15 ct. do 5 zł.

Palasze, karabele, strzelbki, pistolety, czaka, tor-
nisty, szt. od 50 ct. do 5 zł.

Kutarynki o jednym, dwóch, trzech i czterech kawał-
kach, szt. po 3, 9, 12, do 24 zł.

Instrumenta dla dzieci jako to: trąbki, flety,
pianina, harmoniki, szt. od 10 ct. do 10 zł.

Wielki wybór drobiazgów do ubrania **Bożego
Drzewka**, jako to: lichtarzyki, kulki, balony,
atrapiki, świecezki, szt. od 1 ct. do 25 ct.

Sprowadzając towar bezpośrednio z pierwszych
źródeł, mogę dać towar jak najtaniej.

Dziękując publiczności za doznane łaskawe
względy, polecam i nadal dziękując za zaufanie i po-
parcie mej firmy.

Geniki na żądanie franko.

**Łaskawe zlecenia z prowincyi zała-
twiam jak najsumienniej.** (7439 4-2)

Żywe Ryby

Karp i szczupak kilo 90 ct.

Lin kilo 80 ct.

poleca

KAROL KLIMOWICZ

**Sprzedaz w sklepie naprzeciw głównej bramy
kościola katedralnego.**

(7638 1-2)

Nowe tanie wydanie dzieła

Historia

ośmnastego i dziewiętnastego wieku

do upadku cesarstwa francuskiego

ze szczególnem uwzględnieniem duchownego rozwoju ludzkości

F. K. SCHLOSSERA

tłumaczenie z 5go wydania niemieckiego w 8miu tomach.

Warunki prenumeraty: Dzieło całe wyjdzie w 16tu zeszytach.
objętości 15 do 18 arkuszy, w wielkiej 8ce, co 1go i 15go każdego
miesiąca, począwszy od stycznia 1879. — Cena całego dzieła 16 zł.
w. a., zeszyt każdy 1 zł. w. a.

**Skład główny w Poznaniu u Leitgebera & Spółki, w Krakowie
u D. E. Friedleina, we Lwowie u Gubrynowicza i Schmidta.**

(7633 1-2)

Na Gwiazdkę

poleca księgarnia

SEYFARThA I CZAJKOWSKIEGO

WE LWOWIE Rynek l. 24

wielki wybór dzieł z ilustracyami w ozdobnych oprawach
w językach polskim, francuskim i niemieckim.

Obficie zaopatrzonej skład

książek dla młodzieży

z ilustracyami oprawne.

Książki do nabożeństwa.

Wielki wybór nót

w tanich wydaniach.

Wydanie Petersa.

Kompletne wydanie

dział CHOPINA w 6 tomach. Cena brosz. 13 zł. 40 ct.
oprawne w półno angielskiej w 3 tomach 16 zł. 70 ct.

SKŁAD GŁÓWNY GLOBUSÓW.

Wszelkie zlecenia z prowincyi łączy się odwrotną pocztą za zaliczką
z dołączeniem 6 ct. za list frachtowy.

(7400 2-2)

**Księgarnia
G. Gebethnera i Spółki**

W KRAKOWIE

otrzymała na skład główny

**Pisma Franciszka Weżyka, Poezye
z pośmiertnych rękopisów,**

3 tomy w wielkiej 8ce, cena **6 zł.** (Tom I-szy: Półmroczenia klasyków. Tom II-gi:
Utwory dramatyczne, z dedaniem urywkowych pamiętników autora. Tom III-ci:
Poezye liryczne, okolicznościowe i inne pomniejsze z dedaniem bibliografii).

Do nabycia we wszystkich księgarniach miejscowych i na prowincyi.

(7634 1-3)

C. k. uprz. Galic. akeyjny Bank hipoteczny.

Kupon Styczniowy z roku 1879

od akeyj

c. k. uprz. Galic. akeyjnego Banku hipotecznego

ściągnięty będzie począwszy od

2 stycznia 1879 za wypłatą zł. 10 w. a.

We Lwowie: przy kasie głównej Zskładu.

W Krakowie, Czerniowcach i Tarnopolu: we filiach.

We Wiedniu: w Bank- und Wechselgeschäft der nieder-österreich. Escompte-
Gesellschaft.

Lwów dnia 17 grudnia 1878.

(Przedruk nie będzie opłacony)

Dyrekcya.

(7590 2-3)

NA GWIAZDKĘ!!

Nakładem Księgarni

GEBETHNERA I WOLFFA w Warszawie

wyszły z druku następujące nowe dzieła dla młodzieży:

**Przygody podróżnika i myśliwego w Afryce za-
chodniej,** przystępnie opowiedziane przez *Paula du Chaillu*, prze-
łożył *A. Wrześniowski* z 4 rycinami, kartonow. 2 zł.

Porwana siostra, przez *Mayne-Reid'a*, przekład z francu-
skiego *P. S.* z 7 rycinami, kartonow. 1 zł. 65 ct.

Wspomnienia wygnanki przez *Paulinę Kraków.* Wydanie
czwarte z 6 rycinami, kartonow. 1 zł. 50 ct.

Wzór doskonałej chrześcianki w tegoczesnym świecie
żyjącej czyli żywot *Wirginii Bruni-Granei* zmarłej w Rzymie
w r. 1840 po włosku napisał *O. Wentura de Raulica* a na polski prze-
łożył *Ksiądz Prokop* kapucyn. Wydanie drugie 1 zł. 50 ct.

Powyższe dzieła znajdują się na składzie głównym w księgarni
G. Gebethnera i Spółki w Krakowie, i są do nabycia we wszystkich
księgarniach miejscowych i na prowincyi.

(7583 4-6)